Dr hab. med. Adriana Polańska, prof. UMP

Katedra Dermatologii

Zakład Dermatologii i Wenerologii

Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego

ul. Przybyszewskiego 49

60-355 Poznań

Poznań, 31.07.2026

RECENZJA

Rozprawy doktorskiej lek. Konrada Kaminiowa pt. „Udział „host immune response" w indukcji zjawiska surowiczooporności po leczeniu kiły wczesnej".

Promotor: dr hab. n. med. Maciej Pastuszczak, Katedra Chorób Wewnętrznych, Dermatologii i Alergologii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

Promotor pomocniczym: prof. dr hab. Bogusław Okopień, Klinika Chorób Wewnętrznych i Farmakologii Klinicznej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach.

Współczesna syfilidologia stoi przed wyzwaniem związanym z systematycznym wzrostem liczby zachorowań na kiłę, co obserwuje się od 2010 roku zarówno w Polsce, jak i na świecie. Pomimo dostępności skutecznego leczenia pierwszego wyboru, jakim jest penicylina benzatynowa, istotnym i wciąż niewystarczająco poznanym problemem pozostaje stan surowiczooporności (ang. serofast syphilis), definiowany jako brak odpowiedniego spadku miana odczynu niekrętkowego mimo ustąpienia objawów klinicznych. Zjawisko to dotyczyć może nawet 15–20% pacjentów i budzi liczne kontrowersje diagnostyczne oraz terapeutyczne. W związku z tym podjęcie przez Doktoranta tematyki mechanizmów immunologicznych leżących u podłoża surowiczooporności należy uznać za niezwykle aktualne, uzasadnione i potrzebne.

Przedstawiona mi do recenzji praca została przygotowana w formie monografii opartej na cyklu dwóch publikacji o łącznym współczynniku oddziaływania (IF) 11,8 oraz 280 punktach MNiSW. Cały manuskrypt wraz z oświadczeniami współautorów liczy 77 stron. Układ rozprawy jest klasyczny i obejmuje: wykaz skrótów, wstęp, cele pracy, opis materiałów i metod, wyniki, dyskusję, wnioski oraz wykaz piśmiennictwa. Manuskrypt zawiera pełne teksty oryginalnych publikacji naukowych wchodzących w skład rozprawy, które zostały opublikowane w renomowanym czasopiśmie Frontiers in Immunology.

We wprowadzeniu Autor dokonał kompleksowego przeglądu aktualnej wiedzy na temat epidemiologii, patogenezy oraz diagnostyki zakażeń T. pallidum. Na szczególną pochwałę zasługuje nowatorskie ujęcie roli odpowiedzi typu Th1 oraz interferonu gamma (IFN-γ) w procesie eliminacji patogenu. Doktorant słusznie wskazuje na lukę w literaturze dotyczącą genetycznych i immunologicznych uwarunkowań surowiczooporności w kile.

Cel główny pracy – kompleksowa ocena roli odpowiedzi immunologicznej gospodarza – został sformułowany w sposób rzeczowy i logiczny, a cele szczegółowe pozwalają na wieloaspektową weryfikację postawionych hipotez.

Przedstawiona metodyka opiera się na dwóch prospektywnych badaniach obserwacyjnych prowadzonych w latach 2022–2025 na grupie chorych z nowo rozpoznaną kiłą wczesną. Zastosowanie zaawansowanych technik, takich jak metoda dyskryminacji allelicznej TaqMan SNP Genotyping Assays oraz wielokolorowa cytometria przepływowa, pozwoliło na uzyskanie rzetelnych i nowatorskich danych. Autor precyzyjnie określił kryteria włączenia i wykluczenia, co wraz z uzyskaniem zgody Komisji Bioetycznej zapewnia wysoką wiarygodność i rzetelność naukową.

Wyniki badań własnych wnoszą szereg pionierskich odkryć:

1. Doktorant wykazał istotny związek pomiędzy polimorfizmami genu IFN-γ (+874 T/A oraz +2109 A/G) a ryzykiem surowiczooporności, wskazując, że genotypy AA i GG sprzyjają utrzymywaniu się reaktywności serologicznej.
2. Autor udowodnił, że pacjenci surowiczooporni charakteryzują się deficytem limfocytów T cytotoksycznych (CD8+) już w punkcie wyjściowym, co może upośledzać eliminację antygenu.
3. Autor zaobserwował utrzymującą się aktywację limfocytów B u pacjentów surowiczoopornych oraz potwierdzono przejściowy charakter przeciwciał antykardiolipinowych, co wyklucza ich rolę w trwałej autoimmunizacji.

Na wysoką ocenę zasługuje przedstawienie wyników w formie rycin i zestawień tabelarycznych jako narzędzi ułatwiających analizę.

Dyskusja została przeprowadzona w sposób niezwykle rzetelny i krytyczny. Autor sprawnie konfrontuje wyniki własne z piśmiennictwem światowym, wykazując się głęboką znajomością tematu. Sformułowane wnioski wynikają bezpośrednio z prowadzonych analiz i stanowią syntetyczne podsumowanie pracy, niosąc przy tym istotne implikacje kliniczne – sugerują one immunologiczne, a nie infekcyjne podłoże surowiczooporności, co może uchronić wielu pacjentów przed nieuzasadnioną, powtarzaną antybiotykoterapią. Praca ma zatem istotne znaczenie dla codziennej praktyki lekarskiej. Pozwala klinicystom na uniknięcie nieuzasadnionego powtarzania antybiotykoterapii wyłącznie na podstawie miana odczynów niekrętkowych, co sprzyja racjonalizacji opieki medycznej. Wymiar praktyczny pracy lek. Konrada Kaminiowa

wykracza poza obecne schematy diagnostyczne, oferując podstawy do wdrożenia medycyny spersonalizowanej w syfilidologii. Uważam, że przedstawione badania przyczyniają się do lepszego zrozumienia indywidualnego profilu immunogenetycznego pacjenta i otwierają drogę do opracowania precyzyjnych algorytmów leczenia. Dodatkowo, identyfikacja markerów genetycznych uchroni pacjenta przed zbędnym obciążeniem organizmu kolejnymi dawkami antybiotyków i niepotrzebnymi procedurami diagnostycznymi, a także pozwoli zdjąć z chorego ciężar lęku przed rzekomym brakiem wyleczenia czy trwającą infekcją, która mogłaby stanowić zagrożenie dla partnerów seksualnych.

Na koniec wyrażam nadzieję, że podjęte prace będą kontynuowane, a przyszła analiza zostanie rozszerzona o ocenę parametrów w płynie mózgowo-rdzeniowym (PMR). Pozwoliłoby to na pełniejsze wyjaśnienie mechanizmów surowiczooporności w kontekście ewentualnego bezobjawowego zajęcia układu nerwowego, co zresztą sam Autor wskazuje jako ograniczenie pracy.

Wnioski zostały sformułowane w sposób zgodny z przedstawionymi wynikami badań i odnoszą się bezpośrednio do analizowanych parametrów. Stanowią one syntetyczne podsumowanie uzyskanych rezultatów oraz odpowiadają na postawione wcześniej hipotezy badawcze.

Swoją rozprawę Doktorant oparł na 49 pozycjach z piśmiennictwa, które w przeważającej większości pochodzą z czasopism zagranicznych, głownie z ostatnich lat. Jest to literatura dobrana bardzo starannie, podporządkowana zasadniczym celom pracy. Tak szerokie i aktualne piśmiennictwo pozwoliło na rzetelne osadzenie uzyskanych wyników w kontekście światowej wiedzy medycznej oraz na przeprowadzenie pogłębionej, krytycznej dyskusji.

Praca jest napisana poprawnym językiem naukowym, z dużą dbałością o detale, niemniej jednak jako recenzent muszę wskazać na drobne uwagi redakcyjne, takie jak niekonsekwentne stosowanie skrótu T. pallidum. W niektórych fragmentach tekstu nazwa patogenu pojawia się w pełnym brzmieniu, podczas gdy w innych stosowany jest skrót. Nie wpływa to jednak na wysoką merytoryczną ocenę całości opracowania. Podobnie jak uwaga dotycząca tytułu, który moim zdaniem powinien być w pełni polski. Autor w treści dyzertacji wykazuje biegłość w posługiwaniu się rodzimą terminologią medyczną – w tym precyzyjnym określeniem „odpowiedź immunologiczna gospodarza". Taki zabieg wzmocniłby spójność terminologiczną całości manuskryptu, nie wpływając oczywiście na jego bardzo wysoką ocenę merytoryczną.

Reasumując, rozprawa doktorska lek. Konrada Kaminiowa pt. „Udział „host immune response" w indukcji zjawiska surowiczooporności po leczeniu kiły wczesnej", przygotowana pod promotorstwem dr hab. n. med. Macieja Pastuszczaka i prof. dr hab. n. med. Bogusława Okopienia, jest opracowaniem bardzo wartościowym naukowo, poszerzającym wiedzę o patogenezie zakażeń krętkiem bladym. Autor udowodnił

umiejętność samodzielnego planowania i realizowania złożonych projektów. Rozprawa spełnia wymagania określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Wnioskuję zatem do Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach o dopuszczenie Doktoranta do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Biorąc pod uwagę wysoki poziom naukowy rozprawy, nowatorski charakter badań, znaczenie uzyskanych wyników dla rozwoju współczesnej syfilidologii oraz ich potencjalne implikacje kliniczne, wnioskuję o wyróżnienie rozprawy doktorskiej. Autor jako pierwszy w prospektywnym badaniu wykazał rolę polimorfizmów genu interferonu gamma (IFN-γ) (+874 T/A oraz +2109 A/G) oraz ilościowego deficytu limfocytów T cytotoksycznych (CD8+) jako istotnych determinant odpowiedzi serologicznej po leczeniu kiły wczesnej. Uzyskane wyniki stanowią istotny wkład w poznanie immunologicznych mechanizmów surowiczooporności i mogą stanowić podstawę do opracowania bardziej spersonalizowanych strategii diagnostyczno-terapeutycznych. Dodatkowym argumentem przemawiającym za wyróżnieniem jest publikacja wyników badań w wysoko punktowanym czasopiśmie międzynarodowym o uznanej renomie naukowej.

Adriana Polańska

PODPIS ZAUFANY
ADRIANA
POLAŃSKA
30.07.2026 18:56:56 GMT+0200
Dokument podpisany elektronicznie
podpisem zaufanym